

Rapport från mötet i förvaltningskommittén för spannmål, oljeväxter, ris, socker inom den gemensamma marknadsordningen den 29 augusti 2024

1.1 Väderlekssituationen 1 juli – 15 augusti i EU

Under perioden hade nederbörden varit rikligt i stora delar av EU utom i Spanien och de sydöstra delarna av EU där det i stället varit torrt och höga temperaturer. Det har även varit torrt och varmt i svartahavsområdet. För Sverige och Danmark rapporterades normala temperaturer. Väderlekssituationens främsta påverkan på höst- och vårsådda grödor bedöms ha skett i norra Frankrike, Tyskland, Beneluxländerna, Baltstaterna, delar av Italien samt i Rumänien och Bulgarien. Detta har lett till att [JRC:s](#) väderleksbaserade prognos för hektaravkastningarna i EU sänktes för vete, höstkorn, majs och raps till att vara lägre än det senaste femårsgenomsnittet. Hektaravkastningen för svenska grödor är beräknade till följande:

- vete 6,80 ton/ha (+2 % jmf 5-årsnitt)
- vårkorn 4,76 ton/ha (+4 %),
- höstkorn 6,10 ton/ha (+1 %)
- råg 6,30 ton/ha (+4 %)
- rågvete 5,53 ton/ha (+1 %)
- raps 3,34 ton/ha (+1 %)
- sockerbetor 69,3 ton/ha (+2 %)

1.2 Marknadssituationen för socker

Världsmarknadspriset för vitsocker (uttryckt i dollar) steg något i slutet av månaden på grund av senare rapporter om något lägre skörd i viktigare produktionsområden i Brasilien. Prissänkningen motverkades dock på den europeiska marknaden av en starkare euro i förhållande till dollarn. Börsnoteringen för vitsocker (närmaste termin) uppgick till 473 euro/ton (- 3 % jämfört med föregående månad) medan det senast tillgängliga priset på socker i EU (juli) uppgick till 775 euro/ton, vilket är en sänkning med ca 4 %. Under en längre period har världsmarknadspriserna sjunkit främst beroende på att det sammantaget bedöms vara goda skördeutsikter i både Brasilien och Indien. USDA har i sin senaste prognos uppskattat sockerproduktionen i världen till rekordnivån 186 miljoner ton.

1.3 Marknadssituationen för spannmål och oljeväxter

Priserna på spannmål hade sjunkit både på den europeiska och amerikanska marknaden. Pågående skörd och konkurrenskraftiga exportpriser från svarta havsområdet bidrar till den lägre prisnivån under månaden. På den europeiska marknaden har dessutom en starkare euro gentemot den amerikanska dollarn bidragit till lägre priser för spannmål. Prissänkningar har även skett för sojaböner och raps jämfört med föregående månad. Den kommande skörden av sojaböner i USA påbörjas snart och beräknas bli mycket hög. Även skördarna i Sydamerika beräknas bli höga, skördarna påbörjas dock först runt årsskiftet 2024/25. Även om priset på raps har sjunkit så har det stabiliserats och t.o.m. ökat något under den senaste tiden, bland annat beroende på stigande priser på palmolja.

Kommissionen presenterade IGC:s senaste prognos för världsproduktion, konsumtion och lager av spannmål 2024/25. Jämfört med tidigare prognos, sänktes förväntad spannmålsproduktion i världen med 6 miljoner ton till 2 315 miljoner ton. Jämfört med föregående år beräknas skörden dock öka med ca 16 miljoner ton. Utgående lager beräknas bli lägre, vilket också innebär lägre lager hos de största exportörsländerna.

En stor del av sänkningarna beror på lägre produktion i både EU och i Ryssland. EU:s veteskörd sänktes med 6 % till 124,8 miljoner ton vete främst p.g.a. av alltför riklig nederbörd under stora delar av säsongen i västra och norra Europa. Den största nedjusteringen gjordes för veteskörden i Frankrike som beräknas uppgå till 27,5 miljoner ton (-24% jämfört med föregående år). Rysslands veteskörd sänktes med 10 miljoner ton och uppgår till 81,8 miljoner ton. Veteskördarna i USA, Kanada, Australien och Argentina beräknas dock öka. Total veteproduktion i världen är beräknad till 799 miljoner ton, vilket är en ökning jämfört med föregående år. När det gäller majs beräknas skörden öka marginellt och uppgå till 1 226 miljoner ton.

För sojaböner förväntas en rekordskörd 2024/25 beroende på att alla de tre stora producentländerna (Brasilien, USA och Argentina) förväntas öka sina skördar jämfört med föregående år. Världsproduktionen är beräknad till 419 miljoner ton (USDA har beräknat den till 429 miljoner ton) och lagren till höga 82 miljoner ton (+ 20 % jmf 23/24). Gällande raps förväntas en något lägre skörd 2024/25 jämfört med föregående år men historiskt sett är skörden hög, beräknad till 94,7 miljoner

Milj ton	IGC 23/24 aug	IGC 24/25 aug	USDA 23/24 aug	USDA 24/25 aug
Produktion				
Vete	794	799	790	798
Majs	1 223	1 226	1 224	1 220
Övrigt	282	290	374	284
Totalt	2 299	2 315	2 388	2 302
Utgående lager				
Vete	270	266	262	257
Majs	281	277	308	310
Övrigt	36	38	30	25
Totalt	587	581	600	592

Kommissionens information angående läget på världsmarknaden innehöll bland annat följande:

- Ukraina förväntas inför en exportkvot på 16,2 miljoner ton vete varav 4,6 miljoner ton kan komma att utgöras av kvarnvetete minimum 11 % protein.
- Ukraina inför minimipriser vid export av bland annat vete, majs och raps. Införandet sker av skatteskal.
- Spannmålsbranschen i Ukraina sänker sin prognos av skörden 2024/25 till 19,8 miljoner ton vete och till 29,6 miljoner ton majs. Exporten av spannmål är beräknad till 51 miljoner ton varav 18 miljoner ton utgörs av vete.
- Rysslands (IKAR) totala skörd av vete förväntas uppgå till 83,8 miljoner ton, Veteexporten beräknas uppgå till 44,5 miljoner ton.
- Överlag god kvalitet på vete, majs och sojabönor har uppmätts i USA dock kan det torrare vädret i mellanvästern påverka kvalitén negativt. Skörden av höstvetete är klar och ca hälften av vårvetet återstår.
- Skörden av havre och raps 2024/25 i Kanada beräknas öka till 3,19 miljoner ton respektive 18,63 miljoner ton. Veteskörden beräknas dock minska till 34,36 miljoner ton

Kommissionens senaste uppskattning avseende spannmålsskörden i EU 2024/25 innebar en sänkning till 254,5 miljoner ton, främst på grund av lägre skörd i Frankrike och Tyskland. Veteskörden (inkl. durumvete) sänktes till 123 miljoner ton och majs skörden sänktes till 61,6 miljoner ton. När det gäller oljevaxter beräknas skörden 2024/25 sänkas till 30,91 miljoner ton, varav raps utgör 18,01 miljoner ton.

1.4 Marknadstransparens

Sedvanlig redovisning från kommissionen gällande medlemsländernas rapportering av olika uppgifter för spannmål, oljevaxter och utsäde. Inga större förändringar hade skett sedan föregående rapporteringstillfälle.